

ruens domum vicini, ut ignis cum impetu adveniens ultra non transeat, ut ad emendam damni teneatur, n. 2 l. 12 per text. ibi, tit. 13 part. 7. — Et an tunc civitas, vel vicinia teneatur contribuere ad reparationem domus isto modo destructæ, dict. n. 2.

DESTRUCTA ecclesia, an in se retineat privilegia ecclesiæ, n. 6 l. 1 tit. 10 part. 1. — Destructo castro, et alibi ædificato, an qui ad custodiam tenebantur et tunc, nunc pro novo constructo etiam teneantur, n. 4 in princ. l. 26 tit. 31 part. 3.

DESEPERATIO aliquando oritur ex tristitia, et unde plus, et de malis ipsius, gloss. in procem. et in l. 1 per text. ibi, tit. 27 part. 7.

DESEPERATUS quando, et qualiter puniatur, n. 1 l. 2 per text. ibi, tit. 27 part. 7.

DETERIORATIO ad quem pertineat post venditionem rei, cujuscumque sit generis, gloss. l. 23, 24, 25 et 26 tit. 3 part. 3.

DETRACTOR est qui vera crimina injustè prodit, et delinquit, n. 7 quæst. 4 l. 1 tit. 9 part. 7.

DETRIMENTUM rei dotalis, quando ad maritum, quando verò ad uxorem pertineat, gloss. l. 18, 19, 20, 21 et 22 tit. 11 part. 4.

DIACONUS baptizare non potest nisi ex necessitate, et an valebit baptismum, si fecerit, n. 1 l. 8 tit. 4 part. 1. — Diaconi qui sint, et quid facere debeant, n. 1 l. 10 tit. 6 part. 1.

DIABOLUS, diaboli à principio fuerunt creati boni, per se autem postea fuerunt effecti mali, num. 4 in procem. tit. 3 part. 1. — Dæmones quare non habeant remedium post peccatum, n. 11 ibidem. — Diabolus, si in forma hominis aliquem baptizaverit, an tale baptismum valeat, n. 10 l. 5 tit. 4 part. 1.

DICTIO omnino omnem excludit dispensationem, et licet sit præcisæ significationis, recipit tamen interpretationem et restrictionem à jure, scilicet congruam, n. 1 in procem. tit. 18 part. 2. — *sicut*, non semper denotat omnimodam dissimilitudinem, n. 5 in fin. l. 7 t. 4 p. 3. — *alius*, facit positionem ejusdem qualitatis, et quid si adjiciatur dictio *quibuscumque*, vide per n. 2 l. 46 p. 18 part. 3. — *semper*, debet accipi secundum subjectam materiam, et an semper requiratur durationem perpetuam, n. 1 l. 11 tit. 31 part. 3. — *si*, facit conditionem, et quid de dictione *ut, ita, secundum, cum*, et aliis, vide per n. 1 et 3 cum aliis ibi, l. 21 per text. ibi, tit. 9 part. 6. — *si*, facit conditionem, et etiam idem est in aliquibus aliis dictionibus, et verbis, n. 12 et 13 l. 1 tit. 4 part. 6. — *semper* quid importet et significet, n. 8 quæst. 3 l. 10 tit. 4 part. 6.

DICTUM testis benignè debet interpretari, nec calumniari debet, n. 1 l. 13 tit. 1 part. 1. — unius testis cum aliis indicis, an faciat plenam probationem, n. 3 l. 12 tit. 14 part. 3. — testis in scriptis redigi debet, alias non valebit sententia, nec sufficet, si secundus testis dicat se dicere idem quod primus, n. 4 l. 26 tit. 16 part. 3. — unius, an faciat certitudinem, ita quòd uxor alicujus credens dictum ipsius de morte sui viri, possit cum secundo marito contrahere, vel non, num. 2 l. 8 tit. 9 part. 4.

DICERE non tenetur aliquis illud quod scit, et audit ab homine levis opinionis, si inde præjudicium generetur, n. 6 l. 5 tit. 9 part. 4.

DIES quadraginta qui ab Episcopis, vel Archiepiscopis conceduntur, de quibus diebus intelligantur, an de diebus cœli, vel purgatorii, vel mundi, num. penult. l. 43 tit. 4 part. 1. — an sit de substantia privilegii, saltem in litteris justitiæ, num. 1 l. 44 tit. 18 part. 3. — an debeat in scriptura contractus poni, et quid si dictamen duret per mensem, quis dies sibi ponetur, n. 2 l. 34 tit. 18 part. 3. — conclusionis rei debet semper in quolibet instrumento poni, quia quidquid agitur, etc. dict. n. 2. — Et quid si apponatur unus dies pro alio, an vitiet instrumentum, ibidem. — Et an credatur notario, qui diem non possuit si dicat se de illo recordari, ibidem. — Dies in quo iudex potest sententiam suam emendare, an judicialis vel naturalis esse debeat, n. 6 l. 3 tit. 22 p. 3. — impedimenti propter nuntiationem operis novi, qui sint de jure, et qualiter computentur, n. 2 l. 9 t. 32 part. 3. — si non apponatur, quando fit publica deventio in ecclesia ante matrimonium, an denuntiatio valeat, et qualiter dies debeat poni, n. 2 l. 5 tit. 9 part. 4. — quando in obligatione non apponitur, tunc præsentis diei debetur, n. 1 l. 3 tit. 11 part. 4. — an debeat expectatori post implementum conditionis, quando fuit aliquid promissum ad diem et sub conditione, n. 1 l. 17 per text. ibi, t. 11 part. 5. — expressa an constituat promissorem, seu debitorem in mora sine alia interpellatione, n. 2 l. 18 ibid. — terminalis, si apponatur in delegatione Principis iudici facta, an illa elapsa iudex delegatus sententiare possit, n. 3 l. 37 tit. 11 part. 5. — incertus, an constituat debitorem in mora, n. 1 et 2 in princ. l. 8 tit. 14 p. 5. Et quid in die tacitè inducta à lege, et an ista interpellat, et impediatur moræ purgationem, dict. n. 1. — Et quid in hora, vel in die paschali, dict. n. 1. — Dies si sit appositæ in institutione, an sive certa, sive incerta sit, vitiet institutionem, n. 1, 2 et 6 cum aliis ibi, l. 13 t. 3 p. 6. — si sit appositæ in institutione quando faciat, vel operetur conditionem, vel quando vitiet, vel non, ibidem in n. 6. — si sit appositæ ad implementum conditionis potestativæ, quid operetur, n. 4 l. 7 tit. 4 part. 6. — commissi criminis, de quo quis accusatur, an in accusatione criminali poni possit, n. 4 l. 14 per text. ibi, t. 1 p. 7. — an sit, cum cœlum albescit, licet sol non sit adhuc, si de proximo speratur, n. 4 l. 6 tit. 29 part. 7.

DICTA, et cum simpliciter de dictis loquitur, de quibus intelligi debeat, n. 3 l. 4 tit. 16 part. 2.

DIFFAMATOR qualiter veniat puniendus, n. 3 l. 8 per text. ibi, tit. 6 part. 7. — virginis, vel alterius honestæ viventis, ad quid teneatur, et qualiter puniatur, gloss. l. 5 per text. ibi, tit. 9 part. 6. — Diffamans aliquem per cantinellam vel scripturam, qualiter puniatur, gloss. l. 3 per text. ibi, tit. 9 part. 7.

DIFFAMATUS per diffamationem videtur turbari in possessione sua, et ideo si ea causa emptores seu colonos non invenit, quomodo ei subveniatur, n. 2 l. 46 tit. 2 part. 3. — En an ad iudicem diffamati vel diffamantis debeat taliter diffamatus recurrere, ibidem in n. 3. — Et qualiter in isto casu debeat fieri sententia, ibidem in

n. 3. — Diffamatus potest diffamanti impunè respondere *mentiris*, v. n. 5 l. 4 tit. 5 part. 7.

DIFFERENTIA est inter Principem sæcularem et ecclesiasticum in uno casu, n. 8 in fin. l. 5 tit. 14 part. 4.

DIFFICILIS est scire tacere, quàm scire loqui, n. 10 l. 5 tit. 4 part. 2.

DIFFICULTAS, an excuset debitorem speciei à mora, et debitorem facti à mora, et an etiam excuset debitorem quantitatis à mora, n. 5 l. 18 tit. 11 part. 3. — an impediatur moræ et pœnæ commissionem in stipulationibus conventionalibus, sive judicialibus, sive in tali obligatione sit datio speciei, vel factum, sive sit in genere, vel in quantitate, n. 4 l. 37 per text. ibi, t. 11 p. 5.

DIFFIDATIO quid sit, et in quo differat à proditione, n. 2 cum aliis ibi, l. 1 tit. 11 p. 7. — quibus pertineat, et qui illam facere possint, et qualiter, gloss. dict. l. 1 et 2 ibid. per illa jura. — fieri potest propter injuriam alicui vel ejus consanguineo vel affini factam, n. 1 et 2 l. 2 ibidem. — an sit necessaria, finita treuga inter aliquos, an verò statim quòd finitur, possit unus alterum aggredi, n. 1 l. 2 tit. 12 part. 7.

DIFFIDATUS si diffidatori nihil respondit, et postea illum aggressus est, an proditoriè fecisse dicatur, n. 12 l. 1 tit. 11 part. 7. — per legem, an à quocumque impunè occidi possit, et an occidens peccet mortaliter, n. 4 l. 3 tit. 27 part. 7.

DIGNOR semper est præferendus in retinentis instrumentis hæreditatis, et in aliis omnibus, n. 2 l. 7 per text. ibi, tit. 13 part. 6. — Et quid si iste postea vilior factus sit, dict. n. 2 in princ.

DIGNUM, et semper est inchoandum à digniori, n. 2 in procem. part. 5.

DIGNITAS præbet ordinem sedendi, gloss. magn. l. 4 tit. 3 part. 1, et n. 3 l. 12 ibi. — aggravat peccatum, n. 7 l. 23 tit. 4 part. 1, et n. 9 l. 1 tit. 17 part. 2, et gloss. magn. l. 30 tit. 3 part. 1. — an veniat in consideratione quantum ad imponendam pœnam contententi, num. 7 cum aliis ibi, l. 23 t. 4 p. 1. — præbet majoritatem, n. 1 post medium, l. 13 t. 3 p. 1. — major in aliqua ecclesia, quæ sit, et ex quibus colligatur aliquem esse majorem in dignitate, n. 3 l. 3 tit. 6 part. 1. — aliquem de Capitulo non facit, nisi habeat canonicatum, n. 4 l. 3 tit. 6 part. 1. — clericalis major est, quàm Principum, n. 2 l. 9 tit. 6 part. 1. — clericalis major est Imperiali, n. 4 l. 62 tit. 6 part. 1. — aggravat delictum, n. 2 l. 1 tit. 17 part. 2 et n. 3 per text. ibi, l. 23 tit. 26 p. 2. — usuarii semper inspicitur in pascualibus gregibus in communi civitatis, n. 9 l. 9 tit. 28 part. 3. — conditionis humanæ quæ sit, n. 1 in procem. 4 part. et ibi v. n. sequentes. — an possit filio spurio dari sine dispensatione, aliis deficientibus, n. 2 l. 2 tit. 13, et n. 2 l. 3 per text. ibi, t. 13 p. 4. — Et an valeat Principis privilegium, ut deficientibus filiis legitimis, spurii vel alii illegitimi ad dignitatem seu beneficia admittantur, dict. n. 2 dict. l. 2 tit. 13 part. 4. — Dignitas est testimonium proferre, n. 2 l. 3 t. 13 p. 4. — Dignitatem an possit habere ille, qui fuit legitimatus, et quem non, et quid si legitimitur, ut feudum habere possit, n. 11 l. 4 tit. 13 part. 4. — Dignitas episcopalis, an veniat appellatione dignitatum in legitimatione,

vel alia dispensatione, n. 17 l. 4 tit. 13 part. 4. — an possit haberi ab eo, qui fuit simpliciter à Papa legitimatus, et quando, ibi n. 13, 16 et 17. — quæ faciat filium à potestate patris sui liberari, et istud habeat locum in odiosis, vel incommodis, n. 1 cum sequentibus, l. 7 tit. 18 part. 4. — Et an filiæ ad dignitates patris sui, in quibus filii succedunt, ipsæ succedere possint, et an in feudis, n. 1 et 2 per text. ibi, l. 6 t. 26 part. 4. — Dignitas filii, an faciat cessare Macedonianum, vel non, n. 10 per text. ibi, l. 4 t. 1 part. 5. — an eximat filium à patris potestate, ita quòd ei pupillariter substituere non possit, n. 3 in fin. l. 5 tit. 5 part. 6. — an sit hodie habere vassallos, n. 3 l. 32 tit. 9 part. 6, et n. 10 l. 2 tit. 2 p. 7. — de novo in aliqua ecclesia creari non potest sine licentia Papæ, reparari verò sic, ibidem in procemio quæst. 21. — Dignitates infamibus dari non debent, et quando propter infamiam aliquis à dignitate expellatur, n. 1 l. 7 tit. 6 part. 7. — Et an infamia reppellat aliquem ipso jure à dignitate, et in quibus casibus, et delictis, et quando, ibi n. 2. — Et an successor in dignitate sit eadem persona cum defuncto, n. 6 l. 15 tit. 9 part. 7. — Et Judæi non possunt habere dignitates, neque officia, n. 2 et 3 l. 3 per text. ibi, tit. 24 part. 7. — Et an hæretici vel eorum filii possint habere dignitates, n. 1 et 2 l. 4 t. 26 part. 7. — Et an constitutus in dignitate torqueri possit, et quid si illum deposuit, n. 4, 5, 6 et 10 l. 2 per text. ibi, tit. 30 part. 7.

DIGNUS si non adsit ab beneficio, an admittatur indignus, n. 2 l. 3 tit. 13 part. 4.

DILATIO, et de quinque generibus dilationum, et an teneat processus, si aliqua non fuit dilatio data, n. 1 l. 1 tit. 13 part. 3. — Et probationes et productiones fieri possunt etiam nulla data dilatione, ibi. — Dilatio an possit dari per iudicem itinerantem per locum, an verò sedere debeat, n. 1 l. 2 tit. 13 part. 3. — an possit dari alia nondum finita, et an iudex cum dat dilationem, possit statuere, ut si ad eam non compareat, ex nunc, prout ex tunc, taliter pronuntiat, n. 3 in principio l. 2 tit. 13 part. 3. — legis æquiparatur dilationi iudicis factæ cum causæ cognitione, dict. n. 3. — data ad aliquid faciendum, si ille dicat se non facturum, an debeat spectari finis dilationis, ibid. — Dilatione pendente an iudex possit eam revocare, et ad alia procedere, ibidem. — pendente ad consulendum data parti, an interim iudex possit pronuntiare, et ejus sententia valeat, ibidem. — Et in dilatione danda, vel jam data, qualiter iudex se habere debeat, dict. n. 3 l. 2 tit. 13 part. 3. — Dilationes frustratorie non sunt dandæ, et iudex debet materiam dilationem amputare, n. 2 l. 3 ibidem. — Dilatio an possit dari sine causæ cognitione, et quando, et an dilatio quæ debet dari cum causæ cognitione, si detur sine ea, an sit ipso jure nulla, an verò opus sit appellare, n. 2 l. 3 tit. 13 part. 3. — Dilationem quam habere debeant volentes producere testes, qui sunt ultra mare, n. 2 l. 33 tit. 16 part. 3. — Dilatione ad producendos testes finita, an ex justa causa alia danda sit; et quid si jus adversarii non est factum deterius, n. 2 et 3 l. 34 tit. 16 part. 3. — concessa ab Principe ad solutionem faciendam, decennium excedere non debet, n. 1

l. 33 tit. 18 part. 3.—Et quid si ad certum tempus juravit solvere, an in tali dilatione de isto juramento mentio facienda sit, ibid.—Et an talis non solvens, licet dilatoriam habuerit, sit perjurus, ibidem.—Dilatio qualis danda sit debenti dotem restituere soluto matrimonio, quando dotans hoc fuit expressè stipulatus, n. 3 l. 31 tit. 11 part. 4.—Et an locus sit huic dilationi quando maritus dotem legat uxori, dict. n. 3.—Et quid si ipse, vel hæres suus statim velit dotem restituere, et an possint detrudere interusurium medii temporis; et quid erit si fructus rerum dotalium etiam sunt restituendi, an et in illis talis dilatio locum habere possit, dict. n. 3 post med. dict. l. 31 tit. 11 part. 4.—Dilatio qualis debeat dari fidejussori in causa criminali quando promisit sub pœna reum criminis iudicio sisti, et an idem sit dicendum in causis civilibus, n. 1 l. 17, et per gloss. l. 18 tit. 12 part. 3.—Et quid si fidejussor illud juravit, an et tunc aliquam dilationem habere debeat, n. 2 dict. l. 17.—Dilatio si detur à creditoribus debitori, et ipse eam nolit, sed velit cedere bonis, an admittatur, n. 2 l. 3 tit. 13 part. 3.—Et qualis hæc dilatio esse debeat, n. 3 dict. l. 3.—Dilatio si sit à creditoribus debitori concessa, tunc excluditur debitor, si velit cedere bonis, n. 4 l. 3 tit. 13 part. 3.—si petatur ab hærede ad deliberandum, de hoc vide in verbo *TEMPUS AD DELIBERANDUM*.—Dilationes à jure statuta moderari possunt ex causa per iudicem, n. 7 in fin. l. 13 tit. 7 part. 6.—Dilatio data à lege non currit ignorantibus, n. 4 in med. l. 6 tit. 10 part. 6.—an sit danda ei, qui crimen suum in tormentis confessus fuit, n. 5 per text. ibi, l. 4 tit. 30 part. 7.

DILECTIO esse potest inter ignotos, amicitia verò non, n. 7 l. 1 per text. ibi, tit. 27 part. 4.

DIOECESIM, et facta publicè in civitate afficiunt omnes existentes in dioecesi n. 1 l. 5 tit. 9 part. 4.

DISCIPULUS an à magistro castigari possit, et quid si magister excedat in castigando, v. n. 3 et 5 l. 11 tit. 8 part. 3.

DISCORDIA, communitio solet excitare discordiam, v. n. 1 in proœmio, tit. 13 part. 6.

DISCRETIO an ætati suppleat in sponsalibus contrahendis, n. 1 l. 6 tit. 1 part. 4.

DISSENSUS non dicitur, quando in paucis aliqui dissentiunt, n. 8 l. 1 tit. 27 part. 4.

DISJUNCTIVA quæ sit, et an ad veritatem disjunctivè sufficiat alteram esse veram, n. 3 l. 15 tit. 4 part. 6.—Disjuncti re, et verbis, vel è contra, vide in verbo *CONJUNCTUS*.

DISSIMILITUDO, vide in verbo *SIMILITUDO*.

DISPENSATIO, dispensare non potest Papa, ut quis non confiteatur homini, licet possit, ut confessio differatur, n. 2 post principium, l. 23 tit. 4 part. 1.—Dispensare potest solus Papa in aliquibus casibus, et non alius Prælati, gloss. l. 3 tit. 5 part. 1.—in voto ultramarino, etiam visitationis tantum, non potest Episcopus, sed solus Papa, et sic servatur consuetudo, n. 11 l. 3 tit. 5 part. 1.—potest solus Papa in voto Jacobino, in aliis verò potest Episcopus, ibi n. 12.—potest Episcopus in omnibus votis, exceptis ultramarinis, et Jacobino, non

tamen liberabit ex voto sicut potest Papa in juramento, dum tamen non sit in tertii præjudicium, n. 14 ibidem.—potest solus Papa in defectum ætatis, n. 17 ibidem.—utrum possit Papa cum bigamo, n. 33 ibidem in l. 3 tit. 5 part. 1.—potest Papa in eo, scilicet ut aliquis habeat duo beneficia curata, ibidem in n. 35.—potest solus Papa cum eo qui celebravit, cum esset excommunicatus, n. 41 ibidem.—in quibus casibus non consueverit Papa, licet, possit, gloss. per text. ibi, in l. 6 t. 3 part. 1.—an possit Papa cum homicida, n. fin. l. 6 t. 3 p. 1.—Dispensatio debet esse cum causa, aliàs neque dispensans, neque dispensatus est tutus in conscientia, n. fin. ad fin. dict. l. 6.—quid sit, n. 1 l. 63 tit. 3 p. 1.—Dispensare an possit Episcopus cum simoniaci, et quando non, n. 2 ibidem.—an et quando possint Episcopi cum eo, qui extra tempus ordinem recepit, n. 5 dict. l. 63.—in quibus casibus possit Episcopus, gloss. dict. l. 63.—Et in quibus non, ibi l. 64 tit. 3 part. 1.—Dispensare potest solus Papa cum corpore vitiatum, n. 4 l. 64 tit. 3 part. 1.—Dispensatio ubi est necessaria illud fieri non posse dicitur, n. 2 l. 23 tit. 17 part. 1.—in eo scilicet, quòd aliquis possit beneficia plura habere, si sine causa, et utilitate suadente fiat, non valet, vide n. 5 l. 3 tit. 16 part. 1.—aliquando est debita, n. 4 l. 3 tit. 1 part. 2.—Intellige in remissionibus alicujus rerum, non multum strictè castigando, etc.—Dispensare utrum possit Papa, ut qui est fidelis cum alio possit matrimonium contrahere, si ejus vir hæreticus factus fuit, n. 1 l. 7 tit. 2 part. 4.—an possit Episcopus cum vovente simpliciter castitatem, ut ab uxore debitum exigere possit, n. 5 l. 11 tit. 2 part. 4.—an possit Episcopus cum incestuoso, ut matrimonium contrahere possit, n. 8 l. 15 tit. 2 part. 4.—an possit Papa, ut Christianus cum Judæa, vel è contra, matrimonium contrahere possit, n. 1 l. 15 tit. 2 part. 4.—Et quid si aliqui contrahant sub conditione, scilicet, si Papa dispensaverit, et ipse dispenseret, an tunc novus consensus in contrahentibus requiratur, an à principio præstitus ante obtentam dispensationem sufficiat, gloss. l. 5 tit. 4 p. 4.—Dispensare an possit Papa in matrimonio non consummato, ut non teneat cum causa, vel sine ea, n. 1 l. 5 tit. 10 part. 4.—Dispensatio an sit necessaria, ad hoc, ut spiritus filius seu illegitimus ad ecclesiasticas dignitates aliis deficientibus admittatur, n. 2 l. 3 tit. 15 part. 4.—Dispensare non potest Imperator in his, quæ sunt contra jus divinum, licet ipse vicarius Dei sit in terris, n. 8 l. 4 tit. 13 p. 4.—Et materia dispensationis est restringibilis, et quid si Papa dicat tantum, *dispensamus*, sive *legitimamus*, n. 15, 16 et 17 dict. l. 4.—Et an in materia dispensationis appellatio dignitatum veniat dignitas episcopalis, dict. n. 17 dict. l. 4.—Dispensatio sive legitimatio Papæ quoad temporalia non tenet, nisi et ipse temporalem habeat jurisdictionem, ibidem n. 18 per text. ibi.—Dispensare an possit Papa, ut ex aliqua causa usuræ exigantur in aliquo loco, per n. 1 l. 22 tit. 12 part. 3.

DISPOSITIO loquens in liberis in materia exorbitanti, an extendatur ad fratres, vel sorores, n. 3 l. 6 tit. 13 part. 2: de hoc vide in verbo *TESTAMENTUM*.—etiam

generalis non includit in se personas inhabiles, n. 19 in princ. l. 2 tit. 13 part. 2.—testatoris non potest stare in pendenti, quod inducit ad dubiam quæstionem, n. 6 l. 10 tit. 31 part. 3.—laicalis, per quam jus canonicum adjuvatur, valet, et observanda est, n. 3 l. 3 tit. 3 p. 4.—quæ generaliter loquitur, intelligitur, et includit etiam casus, et personas alias privilegiatas, n. 3 l. 33 tit. 5 part. 3.

DISPOSITUM in casu vero, an et quando habeat locum in casu ficto, n. 1 l. 4 tit. 24 part. 3.

DISTINCTIO dominorum fuit introducta de jure gentium, et an principio fuerit bonum, vel malum, v. n. 6 l. 2 tit. 1 part. 1.—ministeriorum ecclesiæ à David, et Salomone fuit introducta, n. 1 l. 2 tit. 6 part. 1.

DISTRABERE, vide in verbo *VENDERE*, et verbo *VENDITIO*, et verbo *ALIENATIO*, et verbo *ALIENARE*.

DISTRIBUTIONES quotidianas an percipiat Clericus infirmus, n. 9 l. 19 tit. 16 part. 1.—quæ dari debuerant absentibus, accrescunt interessentibus, ibidem.—Et quid si ex privilegio quis habeat distributiones quotidianas; quas habere debeat, et quales non, ibidem.—Distributio collectæ qualiter inter homines fieri debeat, n. 8 l. 20 tit. 32 part. 3.—qualiter fieri debeat inter pauperes per commissarium, quando ipsi fuerint à testatore instituti, et inter quos, et qualiter, et quibus observatis, gloss. l. 20 per text. ibi, tit. 3 part. 6.—bonorum testatoris, an per executores testamentarium fieri possit in unum tantum pauperem, si ipse illa inter pauperes distribuere jussit, n. 3 quæst. 13 in fine, l. 32 tit. 9 part. 6.—qualiter fieri debeat inter pauperes per executores testamentarium, et an ipse suos filios, vel consanguineos pauperes eligere possit, et quid eis relinquere possit, n. 2 l. 3 tit. 10 part. 6.—relictorum ad pias causas per quem fiet, et qualiter, quando testator executores testamentarium non dedit, gloss. l. 5 ibi.—qualiter fieri debet, quando executores testamenti inter se dissentiant, et per quem fiet, et an, et quando unus executor admittatur, n. 4 l. 6 ibi.—Et si à testatore tempus fuit præfinitum ad executionem suæ voluntatis, an executor illud prævenire possit, vel non, et quando sic, n. 2 l. 6 tit. 10 part. 6.—Distributio si per aliquem fieri debet inter pauperes, intra quantum tempus ab illo fieri debeat, et quid si distribuere nolit, quis eum compellet, et qualiter, n. 3 l. 7 tit. 10 part. 6.

DIVES non tantum commendandus est, licet studeat, quantum pauper, n. 16 in fin. in proœmio Partitarum.—ille dicitur, qui bonis moribus abundat, n. 9 l. 1 t. 6 part. 2.—hodie ut plurimum sapientia caret, quæ pauperibus sortita est hodie, n. 3 l. 2 tit. 7 p. 2.—Divites et pauperes æquali modo de rebus communibus civitatis uti possunt, n. 8 l. 9 tit. 28 part. 3.—an possint in terminis communibus Civitatis, vel Villæ, plures oves vel pecora immittere in damnum pauperum, et qualiter pauperibus tunc consulatur, et quid in dominis terrarum, quando pastus est pro civibus communis, sive ipse habeat, vel non habeat ibi domicilium, ibid. n. 9.—Dives an à paupere possit compelli, et quando, et qualiter ad sibi mutuandum, n. 1 in proœmio t. 1 p. 3.—et potens in multis indigentibus, n. 4 in fin. l. 3 tit. 5

part. 3.—pauperibus imperat, et de commodis divitiarum, n. 6 l. 44 t. 3 part. 3.—Et an relictum alicui tanquam pauperi, sibi debeatur, si dives sit, illud tamen ignorabat relinquens, n. 4 in fin. l. 21 tit. 1 part. 6.—Dives si sit pater, etiam ejus filius reputabitur dives, n. 4 l. 21 tit. 3 part. 6.—presumitur filius, si pater illud sit, n. 6 l. 7 tit. 13 part. 6.—esse debet tutor, qui minori per iudicem datur, et an tunc ipse satisfacere teneatur, n. 3 l. 9, et n. 3 l. 12 tit. 16 part. 6.—Divites debent gaudere privilegio nobilium in carceribus, in quibus custodiuntur, et alium favorem, n. 6 l. 4 per text. ibi, tit. 29 part. 7.

DIVITIÆ an veniant in consideratione respectu pœnæ, alicui injungendæ pro peccatis, n. 4 l. 23 tit. 4 part. 1.—sunt satellites voluptatum, n. 1 in proœmio t. 7 p. 1.—quando causent peccatum, et plura de istis, vide per dict. n. 1.—non tribuunt nobilitatem, n. 4 l. 6 tit. 9 part. 2.—bonæ dicuntur, cum ex eis fit misericordia, n. 3 l. 9 tit. 29 part. 2.—Et infelicissimum infortunii genus est fuisse felicem, n. 3 l. 20 tit. 23 part. 3, de hoc vide in verbo *FORTUNÆ*.—addunt plures amicos, et de commodis divitiarum, n. 6 l. 44 tit. 3 part. 3.—augent et conservant mobilitatem, si sunt antiquæ, dict. n. 6 in fin.

DIVISIO terminorum fit per rivos, et flumina, per montes, et castella, non per vias privatas, et quid in dubio, n. 7 l. 2 tit. 18 part. 3.—hæreditatis, quæ fit de fratrum concordia, multum laudatur, n. 4 l. 79 t. 18 part. 3.—legati inter legatarios qualiter fiat, quando eis conjunctim una res fuit legata, gloss. l. 53 per text. ibi, t. 9 part. 6.—quæ procedit de fratrum concordia, laudabilis est, n. 2 in proœmio t. 15 p. 6.—locum non habet, ubi inter dividentes communitio non est, n. 1 l. 1 tit. 13 part. 6.—Et an titulus divisionis præstet justam præscribendi causam, ibidem in n. 2.—Divisio debet fieri ad petitionem cujuslibet hæredum, et quid si illam petens sit prodigus, minor, vel ecclesia, n. 1 l. 2 ibi.—de quibus rebus fieri non debet inter hæredes, n. 4 cum sequent.—Et an usuræ veniant in iudicio divisorio, n. 10 dict. l. 2 per text. ibi.—Divisio inter fratres an fieri debeat quæsitis per filium cum patris pecunia, n. 4 l. 3 tit. 15 part. 6.—Et an in dubio præsumatur de patris pecunia quæsitum, ibidem in n. 2 dict. l. 3.—Divisio de quibus rebus testatoris, et quando, et qualiter inter fratres fieri debeat, et quid in dote, arra, vel donatione per patrem filio facta; et alia in hoc vide per gloss. l. 3 et 4 per text. ibi, tit. 15 part. 6.—Et an bona majoriæ debeant communicari et inter fratres dividi, n. 6 dict. l. 3.—Divisio non habet locum, si pater illam de aliquibus rebus fieri prohibuit, et quando etiam tunc sic, n. 7 dict. l. 3.—de quibus rebus inter fratres fieri non debet, et quando, gloss. l. 3 per text. ibi, tit. 15 part. 6.—Et quid de libris à patre filio datis ad discendum, n. 3 dict. l. 3 per text. ibi.—Et quid de expensis à patre cum filio existente in studio factis, an et quando illas in legitimam suam imputare teneatur, ibi. n. 6 per illum text. ibi.—Et quid si sibi datum malè consumpsit, dict. n. 6 ad finem, dict. l. 3 tit. 15 part. 6.—Divisio fieri non debet inter fra-